

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (insetate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuj v gledališkem posloppju. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpsolati.

Stev. 13.

V Ptuj v nedeljo dne 26. junija 1904.

V. letnik.

Našim cenjenim naročnikom.

Prvo polletje je sedaj minolo. Prosimo toraj tiste naše naročnike, ki nam naročnino še dolgujejo, da blagovolijo nam dolžni znesek takoj vpsolati, ker bi drugače bili primorani, dopošiljanje lista ustaviti. Vsakdor želi svoje imeti, toraj tudi Vi nam ne bode te naše uljudne prošnje zamerili.

Upravnništvo „Štajerca“.

Politično „romanje“ ali zvijača čez zvijačo.

Takozvani narodni voditelji in buditelji, ki pa so prav za prav zapeljivci svojih rojakov, izmislili so si spet novo zvijačo. Na vso moč bobnajo pa svojih sleparskih listih, da nameravajo dne 4. julija t. l. prirediti neko „romanje“ k Mariji Brezje na Kranjskem. No, mi ne obsojamo romanja vobče. Lepo je, ako se zbere večje ali manjše število vernikov, da se skupno poda na kako božjo pot k enemu ali drugemu slovečemu svetišču, kjer upa doseči srčne tolažbe in duševnega razvedrila. Poglavitni pogoj pobožnemu in Bogu dopadajočemu romanju je **pobožni in boguljubni namen**. Kjer tega ni, tam se tudi ne more govoriti o „romanju“ ali „božji poti“. Pri vsakem oprasku in dejanju se mora seosobno tudi gledati na smoter ali cilj. Ta naj bi bil pri pravem in resničnem krščanskem romanju, da se ž njim stori posebno češčenje Bogu v zadoščenje grehov tistih,

ki se romanja udeležijo. Kjer toraj ni pravega in poštenega namena in tudi ne pravega smotra, tam se o romanju sploh ne more in ne sme govoriti, temuč to je posvetno pohajkovanje, ki nima družega namena, kakor da se Bogu krađe dragi čas, dotičnim udeležencem pa denar iz žepa.

Pervaški sleparji kličejo v svojih zapeljivih listih može, župane, odbornike, družinske očete, vzorne gospodarje, posebno pa vse dobre in poštene mladeniče, da se naj v obilnem številu udeležijo tega „romanja“ v „kranjski raj“, kjer „se imajo goditi reči, kakoršnih še dosedaj Slovenci niso doživeli. Saperment, to se da slišati! Kako da vendar ti kričači ne vabijo tudi farških kuharic in mežnarjev, ki bi imeli najbolj čas iti z doma, saj se bodo njihovi „gospodarji“ do malih izjem najbrž vsi udeležili napovedanega „romanja“. Pa teh ni treba loviti, ker že itak sedijo na limanicah, deloma prostovoljno, deloma prisiljeno.

Kdor s prevdarkom čita v „Gospodarju“ ali pa „Fihposu“ dotično vabilo, ki stoji v obeh imenovanih listih na prvem mestu, ta bode takoj spoznal, kaj da klerikalni sleparji s tem takozvanim „romanjem“ nameravajo. Želè namreč prostodušno slovensko ljudstvo še trdneje v svoj jarem upreči in si premoč nad njim zagotoviti. Ker tega poštenim potom ne upajo in ne morejo doseči, poslužili so se zvijače, kakoršne so le ti hinavci zmožni, katerim nobeno sredstvo ni dovolj zaničljivo, ako le količkaj obeta uspeha njihovim sebičnim in potuhnjenim namenom. Sklenili so dati svoji politični agitaciji ime „romanje“. To se vendar pravi Boga očitno za norca imeti. To je takorekoč bogokletstvo, ki vpije v nebo

za maščevanje. Politično zborovanje, na katerem se bodo slišali večinoma le šuntarsti in puntarski govori, si ti nesramni hinavci predrznejo imenovati „romanje“ ali „božjo pot“. Uverjeni smo, da se bode na tem shodu vragu bolje služilo kakor Bogu. Mogoče je sicer, da bodejo vsaj nekateri udeleženci zjutraj v cerkvi pobožno (vsaj navidezno) Boga molili, celo verjetno pa je tudi, da se bojo ravno ti svetohlinci potem celi dan najbolj strastno okoli zlatega teleta vrteli ter mu kakor obsedenci slavo krolili.

Vprašamo ali je to spodobno in umestno, če človek sprejme sveti zakrament pa se neposredno po sprejmu poda v posvetni hrup in trušč. In to se ima, kakor napovedajo ti svetohlinski listi na nameravanem mladeniškem shodu zgoditi. Bog ve, če ne bode prišlo tudi na tem shodu do krvavih izgredov — pretefov in morebiti celo do pobojev — kakor se je to zgodilo že na manjših shodih, koje so priredili fanatični kolevodje na Spodnjem Štajerju. Večina naših cenjenih čitateljev se še najbrž dobro ve spominjati, kar smo poročali o svoječasnih mladeniških shodih; n. pr. o shodu v št. Lenartu (oziroma pri sv. Trojici) v Slov. gor. in o shodu na Ptujski gori.

Stariši, posebno leti klerikalnim hujskačem skomina po vaši mladini. Vaše sinove si hočejo prisvojiti ti zapeljivci; vaše sinove, ki imajo prej ali slej zavzeti vaše mesto, vaše sinove, od katerih želite in tudi upate, da bi bili pametni, varčni, sploh — vredni nasledniki na njim izročenem posestvu, na katerem ste vi dolgo vrsto let gospodarili in na njem užili dokaj veselih pa tudi britkih ur. Vaše sinove, katerim polagate na srce varčnost in zmernost hočejo vam izneveriti ter jih zapeljati (zmerno rečeno) v zapravljenost.

Božjih poti ali romarskih cerkev ne manjka nam na Štajerskem; posebno Marijinih božjih poti imamo lepo število. Lahko se podate na božjo pot k enemu ali drugemu teh svetišč, ako čutite to potrebo v sebi. Seboj lahko vzamete tudi vaše sinove in hčere ter ž njimi opravite božjo pot tako, kakor se spodobi pravemu pobožnemu romarju. Pod vašimi očmi se vaši mladini ne bode zgodilo ničesar zlega, ne na duši in tudi ne na telesu. S primeroma malim denarjem lahko opravite tako romanje in vendar si bode na njem utešili svoje dušne potrebe in želje, kakor tudi razvedrili svojo telo v lepejši naravi. Sešli se bode tukaj s bližnjimi in daljnimi rojaki, s katerimi se lahko nekaj uric kratkočasite ter pomnite o vaših gospodarstvenih razmerah.

Da napovedan pohod ni nikakoršno romanje, to je jasno, kakor beli dan. Sklicatelji mečejo vam samo pesek v oči, hočejo vas zaslepiti s hinavskim prigrizanjem in vabljenjem, da bi se udeležili njihove politične demonstracije, oziroma agitacije.

Kmetu se današnji dan vobče hudo godi za denar. Stiskan je od vseh strani. Za vsak krajcar mora dobro vedeti, kam da ga dene. Destokrat se celo večjim posestnikom prigodi, da še celo za sol nimajo beliča pri hiši. Davki ga hudo dušijo in le težko se

izogiblje eksekuciji. In te revčke vabijo prilizni hinavci na dragoceno zabavno potovanje. To je vendar brezmejna nesramnost. Odkritosrčni poštenu prijatelji ljudstva se potegujejo za kmetstan, prosijo državo in deželo, da naj se kmetu govo breme olajša, prosijo za podporo za kmete, so trpeli vsled vremenskih uim večjo ali manjšo škodo. In klerikalni hinavci pa ga k potratnosti zapeljujejo, vendar že presega vse meje dostojnosti. Vprašamo vas razumne kmete, ali bodejo merodajni kmetje, ki verjeli vašim pritožbam o slabih gospodarstvenih razmerah, ako se vozite za zabavo po svetu in kaj, da imate „še nekaj“ v žepu. Nikakor ne. Vsak bode rekel ali vsaj mislil: Ako ima kmet dovolj denarja za taka zabavna potovanja, potem mu pa ni taka sila, kakor se pravi, in toraj tudi ni potreben pomoči. Vidite kmetje, tako si znate s svojo previdnostjo škodovati sami sebi in pa vašim tovarišem.

Konečno še vprašamo posvetne kakor tudi v cerkvene oblasti, ali so take sleparije dovoljene? Ali se sme politična agitacija ali demonstracija spajati z verskimi pobožnostmi? In nasprotno, ali se smejo te korističevati v politične spletkarije? Ali imajo sploh nekateri duhovniki pravico ob vsakej priložnosti ob vsakej priliki med svoja duhovska opravila politično vpletati?

Kmetje, bodite toraj previdni ter vsako vabljenje odločno zavrnite, ki vas namerava zapeljati k slepariji, kojega bi znali prej ali slej obžalovati. Kmetje poslušajte samo vaše domače poštene duhovnike, kateri se ne vtikajo v politiko, ter molite v domačih svetiščih ali pa se podajte na bližnja božja pota, kjer bode vaše prošnje Božja Mati ravno tako uslišala, kakor na Kranjskem, ako se zatečete k njej z dobrim in poštenim namenom. V premislek vam predam tudi še vprašanje, kje bode tako mnogo ljudi prenočilo, kakor se nadeja? — Marsikateri mladenič je že šel na daljšo božjo pot s čistim srcem in mirno vestjo, vrnil se je pokvarjen, zapeljan. Koliko je deklet, ki so takozvanih „božjih potih“ zgubile venec devišstva zašle na polzko pot zapeljivega sveta!?

Vera s politikom nima ničesar opraviti. Soseba čudno pa se mora vsakomur zdeti, ako se tista vpleta med verska opravila. Kaj tacega se zamore zgoditi tamkaj, kjer je korupcija dosegla svoj vrhunec, kjer se o redu in disciplini ne more govoriti. Ljudem ki si dovolijo take sleparije, kakoršne so v zvezi s tem „romanjem“, bojo med ljudstvom v kratkem dobili vso zaupanje, kajti „la ž i m a k r a t k e n o g o r i“ in se prej ali slej kot taka spozna.

Bodite kmetje in mladeniči toraj previdni in ne dajte se zapeljati krivim prerokom, ki vas želijo razbiti na pot, katerej si vaši zapeljivci še celo ime ne upajo dati pravega.

Urnava Pesnice.

Gospodarstveno dobro urejene države so se naš čas potrudile, da urnavajo struge svojih rek tako, kakor zahtevajo razmere obmejnih posestnikov, to